

Inhoudsopgave

Introductie	2
1. Het Principe van Intentionaliteit	4
2. Het Principe van Bewustzijn	16
3. Het Principe van de Spiegel	31
4. Het Principe van Reflectie	44
5. Het Principe van Consistentie.....	59
6. Het principe van Omgeving	72
7. Het Principe van Ontwerp	85
8. Het Principe van Pijn	102
9. Het Principe van de Ladder	117
10. Het Principe van Elasticiteit.....	134
11. Het Principe van Afwegingen	154
12. Het Principe van Nieuwsgierigheid	176
13. Het Principe van Modelleren.....	195
14. Het Principe van Expansie	209
15. Het Principe van Bijdrage	226
Notes	245

Introductie

Potentieel is een van de mooiste woorden in elke taal. Het kijkt vooruit met optimisme. Het is gevuld met hoop. Het belooft succes. Het impliceert vervulling. Het verwijst naar grootheid. *Potentieel* is een woord gebaseerd op mogelijkheden. Denk na over jouw potentieel als een mens en je raakt opgewonden - tenminste, ik hoop dat je dat doet. Wat een positieve gedachte. Ik geloof net zoveel in jouw potentieel als in het mijne. Heb je potentieel? Absoluut.

Hoe zit het met *onvervuld potentieel*? Die uitdrukking is net zo negatief als het woord *potentieel* positief is. Mijn vriendin Florence Littauer, een spreker en auteur, schreef een verhaal in haar boek *Silver Boxes* over haar vader, die altijd al zanger wilde worden maar het nooit werd. Ze zegt dat hij stierf met de muziek nog in hem. Dat is een passende beschrijving van onvervuld potentieel. Je potentieel niet bereiken is als doodgaan met de muziek nog steeds binnen in jou.

Aangezien je deze woorden leest, geloof ik dat je het verlangen hebt om je potentieel te bereiken. De vraag is dus: hoe doe je dat?

Ik twijfel er niet aan dat het antwoord *persoonlijke groei* is. Om je potentieel te bereiken, moet je groeien. En om te groeien, moet je er heel bewust mee bezig zijn. Dit boek is mijn poging om je te helpen leren hoe je kunt groeien en jezelf kunt ontwikkelen, zodat je de beste kans hebt om de persoon te worden waarvoor je bent gemaakt. Het is mijn wens om je te helpen de juiste houding te ontwikkelen, meer te leren over je sterke punten, je passie aan te boren, meer in contact te komen met je doel en je vaardigheden te ontwikkelen, zodat je alles kunt zijn wat je kunt zijn.

*Om je potentieel te bereiken, moet je groeien.
En om te groeien, moet je er heel bewust mee bezig zijn.*

Je weet misschien dat dit het derde Laws-boek is dat ik heb geschreven^(*). De eerste is ontwikkeld om leiders te helpen begrijpen hoe leiderschap werkt, zodat ze betere leiders kunnen worden. De tweede was om mensen te helpen teamwork te begrijpen en sterkere teams te ontwikkelen. Dit boek is bedoeld om jou te helpen begrijpen hoe persoonlijke groei werkt en om jou te helpen een effectiever en vervulder individu te worden. Hoewel het waar is dat ik gaandeweg een paar leiderschapsinzichten kan toevoegen, hoef je geen leider te zijn om dit boek te kunnen gebruiken. Je hoeft geen deel uit te maken van een team om persoonlijk te groeien (hoewel het zeker helpt). Je hoeft alleen maar een persoon te zijn die wil groeien en beter wil worden dan je nu bent.

Wat bedoel ik als ik over persoonlijke groei schrijf? Dat zal net zo uniek zijn als jij. Om je doel te ontdekken, moet je groeien in zelfbewustzijn. Om een beter mens te worden, moet je karakter groeien. Om vooruit te komen in je carrière, moet je groeien in je vaardigheden. Om

een betere echtgenoot of ouder te zijn, moet je groeien in relaties. Om je financiële doelen te bereiken, moet je groeien in jouw kennis over hoe geld werkt. Om je ziel te verrijken, moet je spiritueel groeien. De details van groei veranderen van persoon tot persoon, maar de *principes* zijn voor iedereen hetzelfde. Dit boek biedt wetten die je zullen leren hoe je het waardige doel van groeien kunt benaderen. Het is een sleutel die de deur opent. Jij zult het werk moeten doen om echt te groeien.

Je kunt je leven niet veranderen totdat je iets verandert wat je elke dag doet.

Mijn aanbeveling is dat je elke week een hoofdstuk van dit boek behandelt. Bespreek het met een paar vrienden. Doe de toepassingsoefeningen aan het einde van elk hoofdstuk. Houd een groeidagboek bij. En neem wat je leert op in je dagelijkse leven. Je kunt je leven niet veranderen totdat je iets verandert wat je elke dag doet. Door Het Principeten te leren en ze vervolgens na te leven, ben je op weg om je potentieel te bereiken. Als je gedurende vele jaren elke dag blijft leren en groeien, zul je versteld staan hoe ver het je zal brengen.

(*): De eerdere LAWS-boeken van John Maxwell: “The 21 Irrefutable Laws of Leadership” (1998) en “The 17 Indisputable Laws of Teamwork” (2013)

1. Het Principe van Intentionaliteit

(Groei gebeurt niet zomaar)

Het leven gebeurt NU. Ben je aanwezig?

“Heb je een plan voor je persoonlijke groei?” Curt Kampmeier, de man die mij de vraag stelde, wachtte geduldig op mijn antwoord. Het was een vraag die mijn leven zou veranderen.

Ik zocht naar antwoorden. Ik heb mijn prestaties van de afgelopen drie jaar op een rij gezet. Ik vertelde hoe hard ik werkte. Ik schetste mijn doelen. Ik legde uit wat ik deed om meer mensen te bereiken. Al mijn antwoorden waren gebaseerd op activiteit, niet op verbetering. Uiteindelijk moest ik het toegeven. Ik had geen plan om beter te worden.

Het was iets waar ik nog nooit eerder over had nagedacht, en het bracht een grote tekortkoming aan het licht in mijn benadering van werk en succes. Toen ik mijn carrière begon, was het mijn bedoeling om te werken, mijn doelen te bereiken en succesvol te zijn. Ik had een strategie: hard werken. Ik hoopte dat dat me zou brengen waar ik heen wilde. Maar hard werken is geen garantie voor succes. En hoop is geen strategie.

Hoe word je beter in wat je doet? Hoe verbeter je je relaties? Hoe krijg je als persoon meer diepgang en wijsheid? Hoe krijg je inzicht? Hoe overwin je obstakels? Harder werken? Langer werken? Wachten tot het beter gaat?

Dat gesprek vond plaats tijdens de lunch in een restaurant van Holiday Inn in 1972. Destijds had ik net de kans gekregen om door te groeien in mijn carrière. Mij was de beste kerk in mijn denominatie aangeboden. Stel je eens voor om de beste leidinggevende baan aangeboden te krijgen op de belangrijkste locatie in jouw bedrijf. Dat was het voor mij. Het probleem was dat ik vierentwintig jaar oud was, ik zat er tot over mijn oren in, en ik wist dat als ik niet voor de gelegenheid zou gaan, ik spectaculair zou falen.

Curt was een verkoper die een groeipakket verkocht: een plan voor een jaar met materialen die zijn ontworpen om een persoon te helpen groeien. Hij schoof de brochure over de tafel naar mij toe. Het kostte \$ 799, wat toen bijna een maandsalaris voor mij was.

Mijn geest raasde toen ik naar huis reed. Ik had geloofd dat succes zou komen voor iedereen die zich in zijn carrière stortte. Curt hielp me te beseffen dat persoonlijke groei de sleutel was. Het kwam bij me op dat als je je op doelen concentreert, je die wel kunt bereiken, maar dat dat nog geen garantie voor groei is. Als je focust op groei, zul je groeien en altijd doelen bereiken.

Terwijl ik reed, moest ik aan een citaat uit *As a Man Thinketh* van James Allen denken. Ik had dat boek voor het eerst gelezen in de zevende klas en had het daarna bijna twaalf keer gelezen. Allen schreef: “*Mensen willen graag hun omstandigheden verbeteren, maar zijn niet bereid zichzelf te verbeteren; ze blijven daarom gebonden. (aan hun huidige omstandigheden, red.)*”. Ik kon me niet veroorloven wat Curt te bieden had. Maar in mijn hart wist ik dat hij de sleutel had gevonden om mijn volgende leiderschapsuitdaging aan te gaan en naar de hogere niveaus in mijn carrière te gaan. Ik zag de kloof tussen waar ik was en waar ik wilde zijn - waar ik moest zijn! Het was een groeikloof en ik moest bedenken hoe ik die kon overbruggen.

Groekloofvallen

Als je dromen, doelen of ambities hebt, moet je groeien om ze te bereiken. Maar als je bent zoals ik was - en zoals de meeste mensen - heb je een of meer verkeerde overtuigingen die een kloof creëren die je ervan weerhoudt te groeien en je potentieel te bereiken. Kijk eens naar de volgende acht misvattingen over groei die je ervan kunnen weerhouden om zo opzettelijk te zijn als je zou moeten zijn.

1. De Veronderstellingskloof - "Ik neem aan dat ik automatisch zal groeien"

Als we kinderen zijn, groeit ons lichaam automatisch. Een jaar gaat voorbij en we worden groter, sterker, beter in staat om nieuwe dingen te doen en nieuwe uitdagingen aan te gaan. Ik denk dat veel mensen in de volwassenheid een onbewust geloof hebben dat mentale, spirituele en emotionele groei een soortgelijk patroon volgt. De tijd verstrijkt en we worden gewoon beter. We zijn net Charlie Brown in de strip Peanuts van Charles Schulz, die ooit zei: "Ik denk dat ik het geheim van het leven heb ontdekt - je blijft gewoon hangen totdat je eraan gewend bent." Het probleem is dat we niet verbeteren door simpelweg te leven. We moeten er bewust mee omgaan.

Muzikant Bruce Springsteen merkte op: "Er komt een tijd dat je moet stoppen met wachten op de man die je wilt worden en de man moet worden die je wilt zijn." Niemand verbetert per ongeluk. Persoonlijke groei gaat niet vanzelf. En als je eenmaal klaar bent met je formele opleiding, moet je het groeiproces volledig in handen nemen, want niemand anders zal het voor je doen. Zoals Michel de Montaigne opmerkte: "Geen wind is gunstig voor hem die geen voorbestemde haven heeft." Als je wilt dat je leven verbetert, moet je jezelf verbeteren. Daar moet je een tastbaar doel van maken.

*"Er komt een tijd dat je moet stoppen met wachten op de persoon die je wilt worden en de persoon moet worden die je wilt zijn."
— Bruce Springsteen*

2. De Kenniskloof - "Ik weet niet hoe ik moet groeien"

Na mijn ontmoeting met Curt Kampmeier sprak ik met iedereen die ik kende en stelde ik dezelfde vraag die Curt me had gesteld: "Heb je een groeiplan?" Ik hoopte dat iemand dit had ontdekt en dat ik gewoon van hem kon leren. Geen enkele persoon zei ja. Niemand in mijn wereld had een plan om te groeien en te verbeteren. Ik wist niet hoe ik moest groeien, en zij ook niet.

Ontwerper, kunstenaar en consultant Loretta Staples zegt: "Als je duidelijk bent met wat je wilt, reageert de wereld met duidelijkheid." Ik wist wat ik wilde. Ik wilde groeien in de nieuwe baan die ik aannam. Ik wilde iemand worden die in staat was om de grote doelen te bereiken die ik voor mezelf had gesteld. Ik had gewoon een manier nodig om dat te doen.

Veel mensen leren alleen van de harde leerschool. Moeilijke ervaringen leren hun lessen 'op de harde manier' en ze veranderen - soms ten goede, soms ten kwade. De lessen zijn willekeurig en moeilijk. Het is veel beter om je groei bewust te plannen. Jij bepaalt waar je wilt of moet groeien, jij kiest wat je leert, en je volgt de discipline op in het tempo dat jij hebt ingesteld.

Nadat ik Curt had ontmoet en me realiseerde dat ik niemand anders kende die me kon helpen, spraken mijn vrouw, Margaret, en ik over manieren waarop we konden bezuinigen, sparen en waar we zonder konden om \$ 799 opzij te kunnen zetten. (Je moet niet vergeten dat dit vóór de tijd van creditcards was!). Ik sloeg lunches over. We annuleerden de vakantie die we gepland hadden. Het heeft zes maanden geduurd, maar uiteindelijk is het ons gelukt. Je kunt je mijn opwinding niet voorstellen toen ik de groeikit opende en door de vijf gebieden begon te bladeren: houding, doelen, discipline, meten en consistentie.

Ik kijk nu terug en zie hoe basaal die dingen waren die de kit me leerde. Maar dat is wat ik nodig had. Het leren van die lessen zette de deur naar persoonlijke groei voor mij op een kier. En door die kier begon ik overal groeimogelijkheden te zien. Mijn wereld begon open te gaan. Ik bereikte meer. Ik leerde meer. Ik kon anderen beter leiden en helpen. Andere kansen begonnen zich voor te doen. Mijn wereld breidde zich uit. Buiten mijn geloof heeft de beslissing om te groeien meer dan enig ander effect op mijn leven gehad.

*Buiten mijn geloof heeft de beslissing om te groeien
meer dan enig ander effect op mijn leven gehad.*

3. De Timingkloof - "Het is niet het juiste moment om te beginnen"

Toen ik een kind was, ging een van de favoriete raadsels van mijn vader als volgt: Vijf kikkers zitten op een boomstam. Vier besluiten om er af te springen. Hoeveel zijn er over? De eerste keer dat hij me vroeg, antwoordde ik: "Eén."

"Nee", antwoordde hij. "Vijf. Waarom? Omdat er een verschil is tussen besluiten en doen!"

Dat was een punt waar mijn vader ons vaker op wees. De Amerikaanse politicus Frank Clark zei: "Wat een geweldige prestaties zouden we in de wereld hebben als iedereen had gedaan wat ze van plan waren te doen." De meeste mensen handelen niet zo snel als ze zouden moeten. Ze zijn onderworpen aan het Principe van Afnemende Intentie, dat zegt: "Hoe langer je wacht om iets te doen dat je nu zou moeten doen, hoe groter de kans dat je het nooit echt zult doen."

Toen ik aan het beslissen was of ik dat eerste plan voor persoonlijke groei zou proberen te kopen, had ik in zekere zin geluk omdat ik wist dat ik op weg was naar een baan waar ik tot

over oren in zou zitten. Ik zou meer worden uitgedaagd dan alles wat ik ooit eerder had gedaan. Ik zou onder een microscoop liggen, met hoge verwachtingen (sommige om te slagen, andere om te falen) van iedereen die me kende. En ik wist dat als ik niet beter zou worden als leider, ik zou falen. Dat was voor mij de aanleiding om zo snel mogelijk te handelen.

Het Principe van Afnemende Intentie zegt: "Hoe langer je wacht om iets te doen wat je nu zou moeten doen, hoe groter de kans dat je zult het nooit echt doen."

Mogelijk sta jij op dit moment onder vergelijkbare persoonlijke of professionele druk. Als dat zo is, sta je waarschijnlijk te popelen om te beginnen met groeien en ontwikkelen. Maar wat als dat niet zo is? Of je je nu wel of niet geroepen voelt, dit is het moment om te beginnen met groeien. Auteur en professor Leo Buscaglia beweerde: "Het leven van morgen zal altijd een dag verwijderd zijn van realisatie." De realiteit is dat je nooit veel gedaan zult krijgen tenzij je begint en het doet voordat je er klaar voor bent. Als je nog niet opzettelijk groeit, moet je daar vandaag nog mee beginnen. Als je dat niet doet, bereik je misschien een aantal doelen, die je kunt vieren, maar uiteindelijk zul je een plateau bereiken. Als je eenmaal bewust begint te groeien, kun je blijven groeien en je blijven afvragen: "Wat volgt?"

4. De Foutenkloof - "Ik ben bang om fouten te maken"

Groeien kan een rommelige aangelegenheid zijn. Het betekent toegeven dat je de antwoorden niet hebt. Het vereist fouten maken. Het kan ervoor zorgen dat je er dwaas uitziet. De meeste mensen vinden dat niet prettig. Maar dat is de toegangsprijs als je wilt verbeteren.

Jaren geleden las ik een citaat van Robert H. Schuller, die zei: "Wat zou je proberen te doen als je wist dat je niet zou falen?" Die woorden moedigden me aan om dingen te proberen waarvan ik dacht dat ze mijn mogelijkheden te boven gingen. Ze inspireerden me ook tot het schrijven van het boek *Failing Forward*. Toen ik het eerste exemplaar van dat boek van de uitgever ontving, schreef ik er onmiddellijk een bedankje in aan Dr. Schuller en ondertekende het voor hem. En ik maakte een reis naar Garden Grove zodat ik het aan hem kon presenteren en hem kon bedanken voor de positieve invloed die hij op mijn leven had. Een foto die die dag van ons is genomen, staat op het bureau in mijn kantoor als herinnering aan zijn investering in mij.

Als je wilt groeien, moet je je angst overwinnen om fouten te maken. Zoals auteur en professor Warren Bennis stelt: "Een fout is gewoon een andere manier om dingen te doen." Als je bewust wilt groeien, verwacht dan elke dag fouten te maken en verwelkom ze als een teken dat je de goede kant opgaat.

"Een fout is gewoon een andere manier om dingen te doen."

—Warren Bennis

5. De Perfectiekloof - "Ik moet de beste manier vinden voordat ik begin"

Vergelijkbaar met de Foutenkloof is de Perfectiekloof, ofwel de wens om de "beste" manier te vinden om aan de slag te gaan in een groeiplan. Toen Curt mij het idee van een groeiplan voorlegde, ging ik op zoek naar de beste manier. Maar wat ik ontdekte is dat ik het achterstevoren had. Ik moest aan de slag als ik de beste manier wilde vinden. Het is vergelijkbaar met 's nachts rijden op een onbekende weg. In het ideale geval wil je je hele route kunnen zien voordat je begint. Maar je ziet het geleidelijk. Naarmate je verder gaat, wordt er steeds een beetje meer van de weg onthuld. Als je meer van de weg wilt zien, ga dan aan de slag.

6. De Inspiratiekloof - "Ik heb geen zin om het te doen"

Vele jaren geleden zat ik heel lang in de wachtkamer van een dokter - zo lang zelfs dat ik al het werk dat ik had meegebracht voor het wachten had voltooid en op zoek was naar iets productiefs om te doen. Ik bladerde door een medisch tijdschrift en vond de volgende tekst, die een van mijn favoriete voorbeelden is geworden van de traagheid van motivatie (en dit was trouwens voordat Nike de uitdrukking bedacht):

Doe het gewoon

We horen het bijna elke dag; zucht, zucht, zucht.

Ik kan mezelf gewoon niet motiveren om ... (af te vallen, mijn bloedsuikerspiegel te testen, enz.). En we horen evenveel zuchten van diabetesvoorlichters die hun patiënten niet kunnen motiveren om de juiste dingen te doen voor hun diabetes en gezondheid.

We hebben nieuws voor je. Motivatie zal je niet als de bliksem inslaan. En motivatie is niet iets dat iemand anders - verpleegster, dokter, familielid - je kan geven of opdringen. Het hele idee van motivatie is een valstrik. Vergeet motivatie. *Doe het gewoon.*

Trainen, afvallen, jouw bloedsuikerspiegel testen, of wat dan ook. Doe het zonder motivatie en raad eens wat. Nadat je het ding begint te doen, komt de motivatie en wordt het gemakkelijk voor je om het te blijven doen.

Motivatie is als liefde en geluk. Het is een bijproduct. Wanneer je actief bezig bent met iets, sluipt het naar je toe en raakt het je wanneer je het het minst verwacht.

Zoals Harvard-psycholoog Jerome Bruner zegt: "Het is waarschijnlijker dat je gevoelens volgen op jouw handelen dan dat je handelen volgt op je gevoelens." Dus handel! Wat je ook weet dat je moet doen, doe het.

Toen Curt suggereerde dat ik bewust moest groeien, had ik duizenden redenen om het *niet* te doen. Ik had niet de tijd, het geld, de ervaring, enzovoort. Ik had maar één reden om het *wél* te doen. Ik vond dat ik het *moest* doen omdat ik hoopte dat het een verschil zou maken. Dat voelde zeker niet inspirerend. Maar ik begon. Tot mijn verbazing begon ik na een jaar van toegewijde groei een aantal van mijn helden te passeren. Mijn reden om aan het werk te gaan veranderde van *beginnen* naar *volhouden*, omdat het *wel degelijk* verschil maakte. Daarna wilde ik geen dag meer missen!

Je voelt je misschien niet geïnspireerd om agressief een groeiplan na te streven als je nog niet bent begonnen. Als dat het geval is, vertrouw me dan als ik zeg dat de motivatie om te *blijven* groeien veel zwaarder wegen dan de motivatie om te *beginnen* met groeien. En je ontdekt de motivatie om bij groei te blijven alleen als je er lang genoeg aan vasthoudt om de vruchten te plukken. Maak dus een afspraak met jezelf om te beginnen en houd je eraan voor ten minste twaalf maanden. Als je dat doet, word je verliefd op het proces en kun je aan het einde van dat jaar terugkijken en zien hoe ver je bent gekomen.

7. De Vergelijkingskloof: "Anderen zijn beter dan ik"

Vrij vroeg in mijn carrière woonde ik een ideeënuitswisseling bij met drie andere leiders in Orlando, Florida. Ik ging omdat ik me toen realiseerde dat ik moest worden blootgesteld aan grotere en betere leiders buiten mijn eigen kleine kring. In eerste instantie toen ik aankwam, was ik geïntimideerd. Terwijl we praatten en ideeën deelden, werd het al snel duidelijk dat ik niet tot hun klasse behoorde. Hun organisaties waren zes keer zo groot als de mijne, en ze hadden veel meer en veel betere ideeën dan ik. Ik voelde me alsof dit boven mijn hoofd ging en probeerde om niet te verdrinken. Desondanks werd ik aangemoedigd. Waarom? Omdat ik ontdekte dat grote mannen bereid waren hun ideeën te delen. En ik leerde zo veel. Je kunt alleen leren als anderen je voor zijn.

De eerste tien jaar dat ik doelbewust persoonlijke groei nastreefde, liep ik altijd achter bij het proberen om anderen bij te blijven. Ik moest over de vergelijkingskloof heen. Ik moest leren om me op mijn gemak te voelen door uit mijn comfortzone te gaan. Het was een moeilijke overgang, maar het was het meer dan waard.

8. De verwachtingskloof - "Ik dacht dat het gemakkelijker zou zijn dan dit"

Ik ken geen succesvolle persoon die denkt dat groei snel komt en naar de top klimmen makkelijk is. Het gebeurt gewoon niet. Mensen creëren hun eigen geluk. Hoe?

Hier is de formule:

*Vorbereiding (groei) + Houding + Kans + Actie (er iets aan doen) =
Geluk*

Het begint allemaal met de voorbereiding. Helaas kost dat tijd. Maar hier is het beste nieuws. Zoals Jim Rohn zei: "Je kunt je bestemming niet van de ene op de andere dag veranderen, maar je kunt wel van de ene op de andere dag je richting veranderen." Als je je doelen wilt bereiken en je potentieel wilt vervullen, ga dan bewust om met persoonlijke groei. Het zal je leven veranderen.

*"Je kunt je bestemming niet van de ene op de andere dag
veranderen, maar je kunt wel van de ene op de andere dag van
richting veranderen."*

—Jim Rohn

De overgang maken naar opzettelijke groei

Hoe eerder je de overgang maakt naar het bewust worden van je persoonlijke groei, hoe beter het voor je zal zijn, omdat de groei sterker wordt en versnelt als je er bewust mee bezig *blijft*. Ga als volgt te werk om de wijziging aan te brengen:

1. *Stel nu de grote vraag*

Het eerste jaar dat ik bewust bezig was met persoonlijke groei, ontdekte ik dat het een levenslang proces zou worden. In dat jaar veranderde de vraag in mijn hoofd van "Hoe lang duurt dit?" naar "Hoe ver kan ik gaan?" Dat is de vraag die je jezelf nu zou moeten stellen - niet dat je hem kunt beantwoorden. Ik begon deze groeireis veertig jaar geleden, en ik heb er nog steeds geen antwoord op gegeven. Maar het zal je helpen de *richting* te bepalen, zo niet de afstand.

- ❖ Waar wil je heen in het leven?
- ❖ Welke richting wil je op?
- ❖ Wat is het verste dat je je kunt voorstellen?

Door deze vragen te beantwoorden, kun je op weg naar jouw persoonlijke groei.

Het beste wat je kunt hopen te doen in het leven is om het meeste te halen uit wat je hebt gekregen. Dat doe je door in jezelf te investeren, en het beste uit jezelf te halen. Hoe meer je hebt om mee te werken, hoe groter je potentieel - en hoe verder je moet proberen te gaan. Zoals mijn vader altijd tegen me zei toen ik een kind was: "Aan wie veel wordt gegeven, zal veel worden geëist." Geef het beste aan jouw groei, zodat jij de beste versie van jezelf kunt worden.

2. *Doe het nu*

In 1974 woonde ik een seminar bij aan de Universiteit van Dayton, waar W. Clement Stone sprak over het gevoel van urgentie. Stone was een zakenmagnaat die zijn fortuin had verdiend met verzekeringen. Zijn sessie was getiteld "Doe het nu", en een van de dingen die hij ons vertelde was dit: "Zeg voordat je elke ochtend uit bed komt vijftig keer 'Doe het nu'. Aan het eind van de dag voordat je gaat slapen, is het laatste wat je moet doen vijftig keer zeggen 'Doe het nu'."

Ik schat dat er die dag ongeveer achtduizend mensen in het publiek zaten, maar het voelde alsof hij persoonlijk tegen mij sprak. Ik ging naar huis en de volgende zes maanden volgde ik zijn advies op. Als eerste elke ochtend en als laatste voordat ik ging slapen, herhaalde ik de woorden "Doe het nu". Het gaf me een enorm gevoel van urgentie.

Het grootste gevaar waarmee je op dit moment wordt geconfronteerd, is het idee dat je *later* van opzettelijke groei een prioriteit maakt. Trap niet in die val! Onlangs las ik een artikel van Jennifer Reed in *SUCCESS*. Zij schreef:

'Kan er een verraderlijker woord zijn? Later, zoals in "Ik doe het later." Of: "Later heb ik tijd om dat boek te schrijven waar ik de afgelopen vijf jaar aan denk." Of: "Ik weet dat ik mijn financiën op orde moet brengen ... Ik doe het later."

"Later" is een van die droommoordenaars, een van de talloze obstakels die we opwerpen om onze kansen op succes te laten ontsporen. Het dieet dat 'morgen' begint, de zoektocht naar een baan die 'ooit' plaatsvindt, het najagen van de levensdroom die 'op een dag' begint, samen met andere zelfopgelegde wegversperringen, zet ons op de automatische piloot.

Waarom doen we onszelf dit eigenlijk aan? Waarom ondernemen we nu geen actie? Laten we eerlijk zijn: het bekende is makkelijk; het onbekende pad is omzoomd met onzekerheden.¹

Door dit boek te lezen, ben je al aan het proces begonnen. Stop daar niet! Blijf meer stappen zetten. Kies een hulpmiddel waarmee u kunt groeien en begin er *vandaag* nog van te leren.

3. Zie de angstfactor onder ogen

Ik las onlangs een artikel over de angsten die mensen ervan weerhouden om succesvol te zijn. De volgende vijf factoren speelden een rol:

- ❖ Angst om te falen
- ❖ Angst om veiligheid te verruilen voor het onbekende
- ❖ Angst om financieel overbelast te raken
- ❖ Angst voor wat anderen zullen zeggen of denken
- ❖ Angst dat succes jou van leeftijdsgenoten zal vervreemden

Welke van die angsten heeft de meeste invloed op jou? Voor mij was het de laatste: mijn leeftijdsgenoten vervreemden. Van nature ben ik een people pleaser, en ik wilde dat iedereen me aardig zou vinden. Maar het maakt echt niet uit welke angst je het meest treft. We hebben allemaal angsten. Maar hier is het goede nieuws. We hebben ook allemaal geloof. De vraag die je jezelf moet stellen is: "Welke emotie zal ik sterker laten zijn?" Jouw antwoord is belangrijk, want de sterkere emotie wint. Ik wil je aanmoedigen om je geloof te voeden en je angst uit te hongeren.

4. Verander van toevallige naar opzettelijke groei

Mensen hebben de neiging om in het leven vast te lopen. Ze komen in een gemakkelijk spoor en ze proberen daar niet uit te breken, zelfs niet als het hen in de verkeerde richting brengt. Ze raken er gewoon aan gewend. Als ze al iets leren, is dat door een gelukkig toeval. Laat dat jou niet overkomen! Als dat de houding is die je hebt ontwikkeld, dan zou je er goed aan doen te onthouden dat het enige verschil tussen een spoor en een graf de afmetingen zijn!

Hoe weet je of je in een spoor bent terechtgekomen? Bekijk de verschillen tussen toevallige groei en opzettelijke groei:

TOEVALLIGE GROEI

Plannen om morgen te beginnen
Wacht op groei
Leert alleen van fouten
Hangt af van geluk
Stopt vroeg en vaak
Vervalt in slechte gewoonten
Schept veel op
Speelt het veilig
Denkt als een slachtoffer
Vertrouwt op talent
Stopt met leren na afstuderen

OPZETTELIJKE GROEI

Staat erop vandaag te beginnen
Neemt verantwoordelijkheid om te groeien
Leert vaak vóór fouten
Vertrouwt op hard werken
Volhardt vaak lang en hard
Vecht voor goede gewoonten
Maakt af waar hij aan begint
Neemt risico's
Denkt als een leerling
Vertrouwt op karakter
Stopt nooit met groeien

Eleanor Roosevelt zei: “Iemands filosofie kan niet het best worden uitgedrukt in woorden; het komt tot uitdrukking in de keuzes die men maakt. Op de lange termijn geven we vorm aan ons leven en aan onszelf. Het proces eindigt nooit, totdat we sterven. En de keuzes die we maken zijn uiteindelijk onze eigen verantwoordelijkheid.”

Als je je potentieel wilt bereiken en de persoon wilt worden waarvoor je geschapen bent, moet je veel meer doen dan alleen het leven ervaren en hopen dat je gaandeweg leert wat je nodig hebt. Je moet je uiterste best doen om groeikansen te grijpen alsof je toekomst ervan afhangt. Waarom? Omdat het zo is. Groei gebeurt niet zomaar - niet voor mij, niet voor jou, niet voor wie dan ook. Je moet er achteraan!

“Iemands filosofie kan niet het best worden uitgedrukt in woorden; het komt tot uitdrukking in de keuzes die men maakt. Op de lange termijn geven we vorm aan ons leven en geven we vorm aan onszelf.”

-Eleanor Roosevelt

Het Principe van Intentionaliteit toepassen op je leven

---

1. Welke van de kloven die in het hoofdstuk worden besproken, hebben ertoe geleid dat je hebt verwaarloosd om te groeien zoals je misschien had kunnen doen?

- ❖ De Veronderstellingskloof - *Ik ga ervan uit dat ik automatisch zal groeien.*
- ❖ De Kenniskloof - *Ik weet niet hoe ik moet groeien.*
- ❖ De Timingkloof - *Het is niet het juiste moment om te beginnen.*
- ❖ De Foutenkloof - *Ik ben bang om fouten te maken.*
- ❖ De Perfectiekloof - *Ik moet de beste manier vinden voordat ik begin.*
- ❖ De Inspiratiekloof - *Ik heb er geen zin in.*
- ❖ De Vergelijkingskloof - *Anderen zijn beter dan ik.*
- ❖ De Verwachtingskloof - *Ik dacht dat het gemakkelijker zou zijn dan dit.*

Nu je inzicht hebt gekregen in de groeikloven, welke strategieën kun je bedenken en toepassen om je te helpen deze groeikloven te overbruggen? Schrijf een specifiek plan voor elke groeikloof die op jou van toepassing was en zet *vandaag* de eerste stap van dat plan.

2. De meeste mensen onderschatten de onbelangrijkheid van bijna alles in hun leven. Ze raken afgeleid. Als gevolg hiervan zetten ze hun groei op een laag pitje, en als ze groeien, gebeurt het per ongeluk in plaats van opzettelijk. Kijk eens in je agenda voor de komende twaalf maanden. Hoeveel tijd heb je specifiek gepland voor persoonlijke groei? Als je bent zoals de meeste mensen, zal je antwoord *geen* zijn. Of misschien heb je het komend jaar gepland om een evenement bij te wonen. Daar ga je het niet mee redden.

Werk je agenda bij, zodat je elke dag, vijf dagen per week, vijftig weken per jaar een afspraak met jezelf hebt voor persoonlijke groei. Je denkt misschien: *Wat? daar heb ik geen tijd voor!* Dat is waarschijnlijk waar. Doe het toch maar. Als je wilt slagen, moet je doen wat nodig is. Sta een uur eerder op. Blijf een uur later op. Geef je lunchpauze op. Maak extra tijd in het weekend. Als je dat niet doet, moet je je voorbereiden om je dromen en elke hoop op het bereiken van je potentieel op te geven.

3. Begin nu. Het maakt niet uit op welk tijdstip van de dag je deze woorden leest, belooft jezelf om vandaag nog te beginnen met groeien. Neem dat eerste uur voordat je gaat slapen vanavond. Zet vandaag en de komende vijf dagen tijd in je agenda. Je zult waarschijnlijk geen zin hebben om het te doen. Doe het toch maar.